

CHU VI HÌNH VUÔNG

(2 tiết)

A. Mục tiêu

1. Kiến thức, kĩ năng:

- Hình thành quy tắc tính chu vi hình vuông.
- Tính được chu vi hình vuông (biết độ dài một cạnh).
- Giải quyết vấn đề đơn giản liên quan đến tính chu vi hình vuông.

2. Năng lực chủ trọng: tư duy và lập luận toán học; mô hình hoá toán học; giao tiếp toán học; giải quyết vấn đề toán học; sử dụng công cụ, phương tiện học toán.

3. Tích hợp: Toán học và cuộc sống, Tự nhiên và Xã hội, Tiếng Việt.

Phẩm chất: nhân ái.

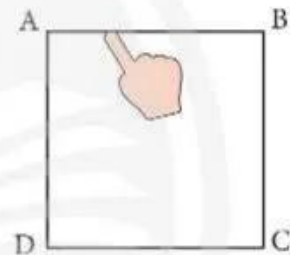
B. Thiết bị dạy học

GV: hình vẽ bài Vui học và các Luyện tập 1 và 2 (nếu cần).

C. Các hoạt động dạy học chủ yếu

KHỞ ĐỘNG

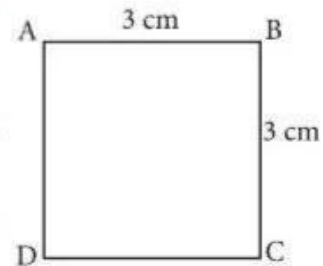
- **Nhận biết** chu vi hình vuông ABCD.
  - + Hãy **đọc** tên hình vuông. (Hình vuông ABCD)
  - + **Chu vi** hình vuông ABCD gồm những độ dài nào?
(HS dùng đầu ngón tay **tô** theo các cạnh của hình vuông ABCD, vừa **tô** vừa **nói**:
Chu vi của hình vuông ABCD gồm độ dài các cạnh AB, BC, CD, DA.)
- Muốn tính chu vi hình vuông ABCD ta cần biết những gì?
(HS có thể **trả lời** theo các cách khác nhau.)
  - + Phải biết độ dài cả 4 cạnh.
  - + Chỉ cần biết độ dài 1 cạnh.
- Hãy đo để xác định chiều dài cạnh hình vuông ABCD.
  - + HS nhóm đôi **đo** 1 cạnh.
  - + Các nhóm **thông báo**: Cạnh hình vuông là 3 cm.

BÀI HỌC VÀ THỰC HÀNH

1. Tính chu vi hình vuông ABCD

- GV nêu vấn đề (viết lên bảng lớp):
Tính chu vi hình vuông ABCD biết cạnh hình vuông dài 3 cm.
HS hoạt động nhóm bốn.
- **Tim hiểu** bài, **nhận biết**: Cần tính chu vi hình vuông theo độ dài cạnh hình vuông.

- **Thảo luận**, tìm cách thực hiện:
Dựa vào việc nhận biết chu vi hình vuông (tổng độ dài tất cả các cạnh).
- Một vài nhóm **trình bày** và **giải thích**.
- GV hướng dẫn các nhóm **đo** nối tiếp, **so sánh** kết quả với việc thực hiện bằng cách tính toán.

2. Giới thiệu quy tắc tính chu vi hình vuông

GV hệ thống các cách làm của HS, viết nội dung bài học trên bảng lớp (phần chữ tô đậm).

Tính chu vi hình vuông ABCD:

- Có thể tính tổng độ dài tất cả các cạnh: $3 + 3 + 3 + 3 = 12$ (cm)
- hoặc 3 được lấy 4 lần: $3 \times 4 = 12$ (cm)

- GV hỏi để HS nhận biết 3 là: Độ dài một cạnh
- GV giúp HS dựa vào biểu thức trên, phát biểu quy tắc tìm chu vi hình vuông:
Muốn tính chu vi hình vuông, ta lấy độ dài một cạnh nhân với 4. (HS lặp lại nhiều lần.)
- Lưu ý:* Khi thực hành tính chu vi hình vuông, HS không nhất thiết phải sử dụng quy tắc, có thể tính tổng độ dài bốn cạnh.

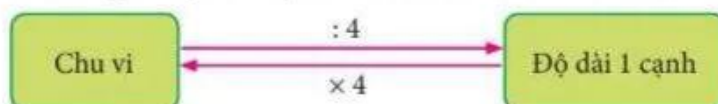
3. Thực hành

Bài 1:

- HS **thực hiện** cá nhân, chia sẻ nhóm đôi.
HS chỉ cần viết phép tính để tìm số thay vào .?.
- Ví dụ: $10 \times 4 = 40 \rightarrow 40$ cm.
- Sửa bài, GV có thể cho HS chơi tiếp sức, khuyến khích HS nói cách làm.
Ví dụ: $10 \times 4 = 40 \rightarrow 40$ cm.

Bài 2:

- HS nhóm đôi **tìm hiểu** bài, **nhận biết** yêu cầu của bài, **thảo luận** tìm cách làm:
Cạnh $\rightarrow$ Chu vi giảm đi 4 lần $\rightarrow$ Chu vi : 4.
- HS **thực hiện** cá nhân.
- Sửa bài, khuyến khích HS **giải thích** cách làm.
GV có thể hệ thống mối quan hệ giữa chu vi và độ dài một cạnh của hình vuông.

Vui học

HS hoạt động nhóm bốn.

- Tìm hiểu bài: **đọc** nội dung, **quan sát** hình vẽ, **nhận biết**:
+ Dùng một ống hút $\rightarrow$ cắt thành 4 đoạn $\rightarrow$ Gắn vào 4 cạnh bức tranh (các đoạn ống hút này được xếp sát nhau, không chồng lên nhau).

- + Chọn một trong ba ống hút có độ dài phù hợp.
- **Thảo luận**, tìm cách thực hiện.
  - + Có thể **đo** nối tiếp các đoạn ống hút ở bức tranh.
  - + Có thể tính toán.
- Một vài nhóm **thực hiện** và **trình bày**, **giải thích** cách làm.
- Sửa bài, GV hệ thống cách suy luận.

Việc tính toán sẽ nhanh và chính xác hơn cách đo nối tiếp.
Ống hút cắt thành 4 đoạn, các đoạn này có dài bằng nhau?

- Đo các đoạn ống hút (đều dài 3 cm)
- Độ dài ống hút bị cắt: $3 \text{ cm} \times 4 = 12 \text{ cm}$
- Đo để tìm ống hút có độ dài 12 cm (trong ba ống hút A, B, C)
- Chọn ống hút C.

LUYỆN TẬP

Bài 1:

- HS (nhóm đôi) **tìm hiểu** bài, **xác định**:
  - + Cái đã cho: Cạnh khung tranh hình vuông dài 50 cm.
  - + Cái phải tìm: Chiều dài sợi dây (tính theo mét).
- HS **thảo luận** tìm cách thực hiện.
  - Tìm chiều dài sợi dây
  - Tìm chu vi khung tranh (dây gắn sát theo các cạnh của khung tranh)
  - Biết cạnh khung tranh (50 cm), **áp dụng quy tắc**.
- HS **làm** bài cá nhân rồi **chia sẻ** với bạn.

Bài giải

$$50 \times 4 = 200$$

$$200 \text{ cm} = 2 \text{ m}$$

Sợi dây bóng đèn dài 2 m.

- Sửa bài, khuyến khích nhiều nhóm **trình bày**, **giải thích** cách làm (GV nên hỏi để HS giải thích tại sao độ dài sợi dây chính là chu vi khung tranh).

Bài 2:

- HS (nhóm đôi) **tìm hiểu** bài, **xác định**:
  - + Cái đã cho: Các tấm ảnh đều là hình vuông biết độ dài cạnh (8 cm).
  - Hình vuông lớn gồm 9 tấm ảnh.
- + Cái phải tìm: Chọn số đo là chu vi hình vuông lớn.
- HS **thảo luận** tìm cách thực hiện.
  - Tìm chu vi hình vuông lớn
  - Tìm cạnh hình vuông lớn
  - Theo cạnh hình vuông, đều có 3 tấm ảnh

- Dựa vào cạnh mỗi tấm ảnh (8 cm).
- HS làm bài cá nhân rồi chia sẻ với bạn.
- Sửa bài: chọn câu B.
- GV khuyến khích HS giải thích tại sao chọn câu đó.
- ($8\text{ cm} \times 3 = 24\text{ cm} \rightarrow 24\text{ cm} \times 4 = 96\text{ cm}$)

Bài 3:

- HS (nhóm đôi) tìm hiểu bài, nhận biết yêu cầu:
  - + Tìm nửa chu vi.
  - + Tìm chiều rộng.
- Thảo luận nhóm đôi, thực hiện cá nhân.
  - + Biết chu vi $\rightarrow$ Tính nửa chu vi.
  - + Biết nửa chu vi (tổng của chiều dài và chiều rộng) và biết chiều dài $\rightarrow$ Tính chiều rộng.
- Khi sửa bài, khuyến khích HS giải thích cách làm.
  - ($40\text{ cm} : 2 = 20\text{ cm}$, $20\text{ cm} - 12\text{ cm} = 8\text{ cm}$)
  - GV hướng dẫn HS thử lại: Có chiều dài (12 cm), chiều rộng (8 cm).
  - Tính xem có phải chu vi là 40 cm.

CỦNG CỐ

- GV có thể dùng trò chơi để HS trả lời nhanh các câu hỏi, chẳng hạn:
- Muốn tìm chu vi hình vuông ta cần biết gì? (Độ dài 1 cạnh)
  - Quy tắc tính chu vi hình vuông? (Muốn tính chu vi hình vuông, ta lấy độ dài một cạnh nhân với 4.)
  - Nếu quên quy tắc, ta tính chu vi hình vuông bằng cách nào? (4 cạnh cộng lại)
- Hỏi tương tự với hình chữ nhật.

HOẠT ĐỘNG THỰC TẾ

- Cùng người thân, tìm hiểu và thực hành tại nhà.
- Thực hiện theo nội dung phần Hoạt động thực tế.
  - Tập làm khung hình phần Vui học.
    - Ước lượng độ dài cạnh của một số vật có dạng hình vuông (viên gạch, mặt bàn, khung cửa sổ, ...).
    - Dùng thước đo để kiểm tra kết quả ước lượng.
    - Tính chu vi mỗi hình vuông đó.

BẢNG THỐNG KÊ SỐ LIỆU (4 tiết)

A. Mục tiêu

1. Kiến thức, kĩ năng:

– Nhận biết và thực hiện cách thu thập, phân loại, ghi chép số liệu thống kê (tình huống đơn giản) theo các tiêu chí cho trước.

– Đọc, mô tả được các số liệu ở dạng bảng.

– Nêu nhận xét đơn giản từ bảng số liệu.

2. Năng lực chú trọng: tư duy và lập luận toán học, mô hình hóa toán học, giao tiếp toán học.

3. Tích hợp: Toán học và cuộc sống, Tự nhiên và Xã hội, Tiếng Việt.

Phẩm chất: yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trách nhiệm.

B. Thiết bị dạy học

GV: hình vẽ bài học, các bảng thống kê số liệu phần Cùng học, Thực hành 2 và Luyện tập 2, 3 (chưa có số liệu).

HS: Phiếu học tập.

C. Các hoạt động dạy học chủ yếu

KHỞ ĐỘNG

GV cho HS hát múa bài “Em yêu trường em”.

BÀI HỌC VÀ THỰC HÀNH

1. Thu thập, phân loại và kiểm đếm các đối tượng thống kê

Có thể tiến hành như sau: GV treo (hoặc chiếu) hình ảnh, HS quan sát.

a) Thu thập

GV giới thiệu: Tìm hiểu về những món quà của khối lớp 3 gửi tặng đồng bào vùng lũ, người ta thu thập và thể hiện qua hình ảnh.

b) Phân loại

– HS (nhóm đôi) phân loại rồi chia sẻ trước lớp.

– GV nhận xét các cách phân loại của HS, giới thiệu cách phân loại theo loại quà: